

سوالات تاریخ حقوق

- ۱- علوم جنایی تجربی را تعریف کنید و به چند دسته تقسیم می شود؟
- ۲- علوم جنایی بینابین را تعریف کنید؟
- ۳- اهمیت مطالعه تاریخ حقوق کیفری را بیان کنید؟
- ۴- عدم پذیرش اصل برائت یعنی چه؟
- ۵- جمعی بودن مسئولیت کیفری را توضیح دهید؟
- ۶- تفاوت‌های قانون حمورابی با اورنمو در زنای زن شوهردار و مجازات برای زانی و زانیه چیست؟
- ۷- ویژگی های نظام حقوقی یهود را نام ببرید؟
- ۸- ایران به لحاظ نظام حقوقی چند مرحله را تاکنون طی نموده است؟
- ۹- حقوق کیفری ساسانیان چند نوع جرم را پیش بینی کردند؟
- ۱۰- در دوره ساسانی دادگاهها به چند دسته تقسیم می شدند؟

جوابیه تاریخ حقوق

جوابیه ۱- علوم جنایی تجربی با یک نگاه فراحقوقی و غیر انتزاعی و با استفاده از علوم دیگر مثل پزشکی -روانشناسی - آمار و ... به اثبات، توصیف و تحلیل جرم می پردازد. برخی از آنها در مقام اثبات جرم اند. برخی در مقام تحلیل چرایی جرم اند پس علوم جنایی تجربی نیز به دو دسته تقسیم می شود:

- ۱- علوم جنایی اثباتی: پلیس علمی -پزشکی قانونی - روانشناسی جنایی

۲- علوم جنایی تفسیری :کیفر شناسی -جامعه شناسی جنایی -جرم شناسی

جواب سوال ۲- این علوم بین فلسفه و مباحث مجرد و انتزاعی و تصمیم گیری های کلان مربوط به پدیده مجرمانه در نوسان است پس هم رویکرد حقوقی محض دارد و هم رویکرد حقوقی دارد.

در علوم جنایی بینابین آنچه بیشتر به چشم می خورد فلسفه کیفری و سیاست جنایی است

جواب سوال ۳- با مطالعه تاریخ حقوق کیفری با واقعیات حقوق کیفری دوران باستان آشنا می شویم از جمله نحوه مجازات کردن، تحول مجازات ها تا به امروز، ویژگی های قضاوت کیفری، ادله ثبات دعوا و اینکه چه رویکردی بر نظام کیفری حاکم بوده، یعنی سزا گرا بوده یا فایده گرا، وضعیت مسئولیت کیفری به چه ترتیبی بوده، کیفیات مخففه و مشدده چه جایگاهی داشته و نهایتا ترتیبات رسیدگی به پرونده کیفری یعنی آیین دادرسی کیفری از چه نظامی تبعیت می کرده است.

جوابیه سوال ۴- امروزه گفته می شود از ابتدای فرآیند دادرسی تا پایان مرحله تجدید نظر و فرجام شهروندان

در زیر چتر حمایتی اصل یا فرض برائت قرار دارند .قبول این اصل آثاری را نیز می طلبد از جمله دو درجه ای بودن دادرسی-حق داشتن وکیل -حق اعتراض به آراء-البته در برخی جرائم مثل جرایم سازمان یافته فراملی یا جرائم تروریستی یا پولشویی یا قاچاق مواد مخدر یا کالا و ارز و ...اماره مجرمیت جایگزین اصل برائت شده است .یعنی مجرم یا متهم باید ثابت کند که مرتکب رفتار مجرمانه نشده است.

جوابیه ۵- اصل شخصی بودن ناظر بر افراد دخیل در رفتار مجرمانه یعنی مباشر-شریک و معاون -استثنائات وارد بر این اصل -1:مسئولیت ناشی از فعل غیر باشد -2.مسئولیت عاقله در خطای محض است اما در دوره باستان اصل جمعی بودن مسئولیت کیفری حاکم بوده است.به این معنا که هرگاه یکی از اعضای قبیله جرمی مرتکب میشد و به حقوق فردی از قبیله دیگر

تجاوز میکرد و تمام اعضای قبیله متجاوز مسؤول شناخته شده ، در معرض انتقام جویی قرار می گرفتند و بدین ترتیب جنگ های بی رحمانه و نزاع های دسته جمعی بی پایان در این قبایل بروز میکرد و گسترده میشد .از آن جا که هیچ گاه فرد شخصیت متفاوتی از خانواده یا قوم و قبیله خویش نداشت و جزئی از کل محسوب میگردید ، مسؤولیت جمعی ، اصلی پذیرفته شده بود.

جوابیه ۶- در قانون اورنمو مرد زانی مجازات نمی شود از نظر اصول حقوق جزا عنصر معنوی در تحقق مسئولیت کیفری نقش دارد و این یکی از نخستین نمونه های توجه به عنصر معنوی است چرا که مرد به خاطر جهل موضوعی معاف از مجازات می شود .اما در قانون حمورابی اگر شوهری برای همسر خود مجازات مرگ می خواست می توانست اعدام معشوقه اش را نیز تقاضا کند (معشوقه همسر)از این حکم نتیجه می گیریم که در قانون حمورابی علم به موضوع مفروض بوده است. ادله اثبات دعوا در قانون اورنمو آزمایش ایزدی یا همان اوردالی است .یعنی آزمایش

جوابیه ۷- ویژگی برجسته در نظام حقوق یهود جلوه می کند -1 .دینی بودن -2 ملی بودن آن. اینها دو ویژگی این نظام حقوقی در این جهت منحصر کرده که حتی در دوران هایی که امکان اجرا وجود نداشته اما همچنان حفظ شده است .یهودیان از تظلم خواهی در دادگاههای غیر یهودی منع شده اند .در تلمود آمده که نه تنها دعاوی که در آن احکام دادگاه غیر یهودی با حقوق یهود مخالف است نباید به آن دادگاه ها مراجعه کرد بلکه حتی در موضوعاتی که رأی دادگاه غیر یهودی یا حقوق یهود یکسان است باز هم دادخواهی ممنوع است.

جوابیه ۸-پیش از اسلام -2 دوران اسلام -3 دوران معاصر .

بر این مبنا تشکیلات قضایی ایران را می توان به 5 دوره تقسیم کرد:

- 1 دوره هخامنشی تا دوره ساسانی

- 2 دوره ساسانی تا شکست یزدگرد سوم و ورود اعراب به ایران

- 3 از زمان ورود اسلام به ایران تا قاجار

- 4 از قاجار تا انقلاب مشروطه

- 5 از مشروطه تا انقلاب 1357

جوابیه 9 - 1- جرایم دینی مثل ارتداد - 2 جرایم امنیتی مثل خیانت به شاه - 3 جرایم عمومی.

جوابیه 10 - 1 دادگاههای شرع که به شکایت راجع به معابد - جرایم مذهبی و آنچه که در

شریعت زرتشت جرم انگاری شده بود

رسیدگی می کردند.

2 دادگاههای عرفی که به دعاوی حقوقی، تجارتي و غیر شرعی رسیدگی می کردند.